

Kulttuuripalkinto 2023

Haapajärven kaupunki on jakanut kulttuuripalkinnon vuodesta 1974 lähtien. Kulttuuripalkinto on myönnetty joko paikallisesti tai valtakunnallisesti ansioituneille haapajärvisille taiteen tekijöille ja aktiivisille kulttuuripersonoille tai yhteisöille. Palkinnon tähän mennessä saaneet liitteenä.

Esitys

Esitämme Kulttuuripalkinnon myöntämistä Jaana Öljymäelle perinteitä vaalivan käsityöperinteen ylläpitämisestä ja aktiivisesta työstä suomalaisen perinne- ja taidekäsityön tunnetuksi tekemisessä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Jaana Öljymäki on käsityöläinen, serigrafisti, valokuvaaja ja tuohitöiden opettaja, jonka elämässä luovuus ja käsillä tekeminen ovat aina olleet tärkeässä roolissa. Öljymäki aloitti valokuvauksen ja serigrafian harrastamisen jo teini-ikäisenä. Ne ovat edelleen lähellä hänen sydäntään ja niistä on tullut myös osa ammattia. Tuohitöiden salat Jaana Öljymäki oppi äidiltään Eeva Rutaselta, jonka kanssa hän on kirjoittanut kolme tuohitöiden ohjekirjaa. Kirjat ovat lukuisten harrastajien käytössä ulkomaita myöten.

Tuohityön kulttuurin ja perinteen säilyttäminen on tärkeää Jaana Öljymäelle. Kirjojen lisäksi hän toteuttaa perinteen siirtoa opettamalla tätä hienoa perinnetaitoa ja -tekniikkaa eripuolilla Suomea kansalais- ja työväenopistoissa, luennoimalla kädentaitojen messuilla ja tapahtumissa sekä opettamalla lapsia ja nuoria. Öljymäki on vastaanottanut kotiinsa eri puolilta maailmaa olevia ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneet tuohitöistä. Monelle vieraalle Haapajärvi ja sen kylien maisemat ovat jo sinänsä elämys, jota tuohen kerääminen, käsittely ja tuotteeksi valmistus vahvistavat.

Jaana Öljymäki valmistui Taiteen maisteriksi 2002 vaatetusosalta Lapin Yliopistosta Rovaniemeltä. Myöhemmin hän on suorittanut opettajan pätevyyden Oulussa opettajakorkeakoulussa sekä yrittäjän ammattitutkinnon Oulaisten ammattiopistossa.

Jaana Öljymäki on opettanut kädentaitoja ja taideaineita ammatillisessa koulutuksessa, kansalaisopistoissa ja lukuisilla kursseilla. Hän on myös puvustanut useita teatteriesityksiä. Päätoimisena yrittäjänä Öljymäki aloitti vuonna 2019 kun hän perusti Haapajärvelle yrityksen nimeltä Design JaanaÖ. Yrityksen päätuotteet ovat suomalaisesta koivun tuohesta valmistetut käyttö- ja sisustustuotteet sekä korut, ohjekirjat ja tekemispakit.

Alkuvuodesta 2023 Öljymäki konsultoi Ateneumin taidemuseota tuohitöiden asiantuntijana ja teki sinne tilaustöitä, jotka ovat parhaillaan esillä. Loppuvuodesta Desing JaanaÖ valittiin vuoden 2023 käsityöyritykseksi Suomen käsityöyrittäjät ry:n äänestyksessä.

Vuoden 2023 kulttuuripalkinnon saajiksi esitetään Jaana Öljymäkeä.

9.11.2023

Valmistelija:

Soili Pentikäinen
kulttuurituottaja
Haapajärven kaupunki, Kulttuuripalvelut
p. 044 445 6201
soili.pentikainen@haapajarvi.fi

Haapajärven kaupungin kulttuuripalkinto

Haapajärven kaupunki on jakanut kulttuuripalkinnon vuodesta 1974 lähtien. Palkinnon on tähän mennessä saaneet:

Toivo Jyrinki 1974
Aarne Jokikuona 1975
Ernesti Haarala 1976
Samppa Jaakonaho 1977
Ilmari Luhtasela 1978
Erkki Sakari Heinonen 1979
Risto Lauriala 1980
Leila Närhi 1981
Jussi Saloranta 1982
Juha Eronen 1983
Anssi Tikanmäki 1985
Haapajärven-Reisjärven Laulumiehet 1986
Kerttu Lampela 1987
Pasi Jaakonaho 1989
Yrjö Kahila 1990
Lexa Ikonen 1991
Haapajärven Käsityökeskus 1992
Kivi-ryhmä 1994
Mirja Lepola 1995
Anita Heinonen 1996
Raimo Urpilainen 1997
Elsa Pyökkö 1999
Haapalastut -kuoro 2000
Risto Viitanen 2001
Kopolan harrastajateatteri 2002
Vilho Mattson 2003
Elias Kahila 2004
Sakari Mustanoja 2005
Stoori-teatteri 2006
Haapajärvi-Seura ry. 2008
Joni Stein 2009
Ljudmila Vatanen 2010
Eila Telinkangas 2011
Siiponkosken kyläyhdistys 2013
Lauluyhtye Pieni Valo 2014
Haapajärven Viihdepelimannit 2015
Haapajärven Dante -seura 2016
Saimi Kaarina Rintala 2017
Anna Salomaa 2017
Karjalahdenrannan kyläyhdistys 2018
Sanna Ahvenjärvi 2019
Tapio Lappalainen 2019
Pertti Lampela 2020
Natalia Pikkarainen 2021
Saara Howe 2022

Vuosina 1984, 1988, 1993, 1998, 2007 ja 2012 palkintoa ei jaettu. Kulttuuripalkinto on myönnetty joko paikallisesti tai valtakunnallisesti ansioituneille haapajärvisille taiteen tekijöille ja aktiivisille kulttuuripersoonille tai yhteisöille.